

ΕΛΕΝΗ Ε. ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΥ

(Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τὴν 20ῆν Αὐγούστου 1894)

ὁ θάνατος εἶνε ὁ ἀπηνέστερος Σατράπης τῆς ζωῆς καὶ ὁ καλαισθητικώτερος ἅμα τῶν Δημίων τῆς Εὐτυχίας. Τὰ ἐκλεκτότερα θύματά του εἶνε τὰ ἐνωρίτερον, τὰ παρακαίρως στρατολογούμενα εἰς τὰς μελα-

νάς του κρύπτας: εἰς τοὺς τάφους. Λωποδουτεῖ ἐκ τοῦ κήπου τῆς Ζωῆς τὰ εὐθαλέστερα καὶ λευκότερα τῶν ἀνθέων εἰς τὴν πλέον μυρσόβλον στιγμαῖν τῆς ἀνθήσεώς των, σβύννει τὴν γλυκυτέραν λάμπιν τῶν ὀφθαλμῶν, τῶν ἡλίων αὐτῶν τῆς ψυχῆς, εἰς τὴν ἀγλαοτέραν ἔντασιν τῆς παρθενίας καὶ κατὰ προτίμησιν πάντοτε τὰς ὑψηλοτέρας, τὰς ὑπερφάνους πλήττει κορυφάς, τὰς ὁποίας οἱ ἄνθρωποι στεφανώνουν μὲ κλάδους μυρσίνης καὶ ἰάσμων. Ποίας ἀρρήτως βαθείας σκέψεις ἀρνήσεως καὶ στεναγμοῦ, ποίαν ζάλην καρδίας καὶ λογισμῶν δαίδαλον ἐμπνέει καὶ ἀναταράσσει ἢ θεὰ νεκρουμένου κάλλους, ἀφανιζομένης ἀγαθότητος, ἤθης εἰς σκώληκας ἀγομένης νὰ λυθῆ κατόπιν φιλοστόργου λατρείας καὶ γαλήνης ἀξιοζήλου! Ὁ θάνατος εἰς τοιαύτας στιγμάς ἀποτελεῖ στυγερόν ἐγκλημα κατὰ τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας. Τύπτει ὅ,τι μένει εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐφόδιον ἐν τῇ περαιτέρῳ ζωῇ, ἐκμηδενίζει πᾶν τίμιον γόητρον. Κλονεῖ καὶ αὐτὴν τὴν πίστιν καὶ αὐτὸ τὸ ὕστατον καταφύγιον τῆς ψυχῆς: τὴν ἐγκαρτέρησιν.

Ἡ Ἑλένη Ξ. Βλαχοπούλου μόλις δέκα ὁκτὼ ἡρίθμησεν ἐν τῇ ζωῇ ἔτη. Πολὺ διάστημα διὰ νὰ ζήσῃ ἐν ἄνθος, διὰ νὰ ὀροσίση μία ὀρόσου σταγὼν τὰ πέταλα τοῦ ῥόδου. Ἡ στιγμή εἰς τὰ ἄνθη καὶ τὴν ὀρόσον εἶνε ἔτος εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ἡ ἀτυχῆς Ἑλένη ἔζησεν ὅσον κ' ἐκεῖνα. Τὸ χεῖλος ὅπερ ἡμεῖς ἰδία γλυκύ, τὸ βλέμμα τὸ ἀνέφελον, τὸ προδίδον τὴν χαράν, ἠνώθησαν ἐν αὐτῇ ζώσῃ, ἵνα ἀποτελέσουν τὴν μεγαλειέταν διαμαρτυρίαν κατὰ τοῦ θανάτου της.

✱

Ἡ Ἑλένη Βλαχοπούλου, κόρη δευτερότοκος τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Δημοσίων ἔργων κ. Ξενοφώντος Βλαχοπούλου, ἦτο μία ἀπὸ τὰς σεμνοτέρων καὶ μᾶλλον εὐπαιδευτοῦς δεσποινίδας τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας. Εὐτυχῆς, χαρίεσσα, ἀνεπτύσσετο ἐν ἰδίῳ κόσμῳ ψυχικῶν πλεονεκτημάτων, χωρὶς τὰ ἐλαττώματα τοῦ κοινωνικοῦ βίου νὰ θιζῶσιν ἔστω καὶ ἐξ ἀπόπτου τὴν εὐγενῆ ψυχὴν της. Ἐζήτησε καὶ ἠγαπήθη εἰλικρινῶς ὑπ' ὅλων ὅσοι ἀνεστράφησαν μετ' αὐτῆς. Εἰλκύνοντο ἐκ τῆς ἀγαστῆς συμπεριφορᾶς της, ἐκ τῶν γνώσεών της καὶ τῶν θησαυρῶν τῆς καρδίας. Δι' αὐτὸ περὶ τὸ πάλλευον φέρετρόν της, τὸ κεκαλυμμένον μὲ ὀροσερὰ ἐκ τῶν δακρῶν ἄνθη, συνεκεντρώθη πολὺς καὶ ἐλλεικτός κόσμος ἵνα τὴν ὀδηγήσῃ νεκρὰν εἰς τὸ τέμας τοῦ βίου, εἰς τὸν κυπαρισσόφυτον ἄνθρον τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἐκμηδενίσεως.

Ἀπεβίωσε τῇ 20 Αὐγούστου περιστοιχιζομένη ἀπὸ τὰς ἀβροτέρας περιποιήσεις, αἱ ὁποῖαι ὅσῳ τρυφεραὶ καὶ ἄν ἦνε, ἀποβάνουσιν ἀτυχῶς συνηθέστατα ἀνίσχυροι ἵνα συγκρατήσουν ἐν τῇ ζωῇ, τῇ εὐτυχῇ ζωῇ διὰ τόσους οἰκείους, τὴν ἐκφεύγουσαν πνοὴν ἐκ τῶν στηθῶν. Καὶ ἡ ἀνθηρὰ, ἡ ἰδιοτύπως περικαλλῆς, ἡ πνευματικῶς στερερότατα μορφωμένη καὶ ἀγαθὴ κόρη ἐπτερυγίσει ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῶν περιλημένων της οἰκείων ἀφήσασα αὐτοῖς ὡς κληρονομίαν ἱεράν, τὸν πόνον καὶ τὸ δάκρυ.

✱

"Ας κοιμᾶται ἐν τῇ λυσιμερίμῳ εἰρήνῃ τοῦ τάφου, εἰς τὸ λευκὸν καὶ ἀνοχοδύστητον φέρετρόν της ἢ πολυδάκρυτος παρθένος. Ἐκεῖθεν ἀκριβῶς ἔνθα δὲν πάλλῃ ἢ ζωὴ, ἀπὸ τῆς ἀνηλίου καὶ ὑγρᾶς κρύπτῃς, θὰ ἐξέρχεται ἡ παρηγορία, διότι, ὅταν ἀποθνήσκουν παρθένοι, ὁ τύμβος εἶνε ἄσυλον ἱερᾶς μνήμης, παρήγορον δ' ἐκεῖθεν ἀναθρόσκει τῆς ἀγνότητος τὸ ἄρωμα, τὸ σῶζον ἐν τῇ πίστει τὰς ψυχὰς καὶ ἐμπεδοῦν αὐτὰς ἐν ἐλπίδι θείας Προνοίας. Ὁ τάφος τῆς παρθένου εἶνε δλόκληρος ποίησις. Ἄλλὰ ποίησις φιλόσοφος, μελαγχολικὴ, πένθιμος. "Ὅσα ἄνθη καὶ ἄν ἀναθαλλοῦν ἀπ' αὐτοῦ, ὅσῳ ἐλαφρὸν καὶ ἄν καθιστῶσι τὸ χῶμα τῶν δακρυῶν αἱ βροαί, δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἀποδίδῃ τὸ μουσικὸν θέλγητρον, ὅπερ μὲ ὅλον τὸ πένθος κρύπτει εἰς τάφος κόρης, θέλγητρον αἰσθητὸν μόνον εἰς τὰς ἐκλεκτὰς ψυχὰς, ὅσαι ὑπεράνω τοῦ κόσμου αὐτοῦ τῶν ματαιότητων καὶ τοῦ συνεχοῦς ψεύδους βλέπουν ἐν ἀστράπτῳ, ἐν κυκνοῦν ἰδακτικὸν πνευματικῆς καὶ ψυχικῆς ἐξάρσεως.

ΕΙΣ ΦΙΛΗΝ

ΓΕΝΟΜΕΝΗΝ ΜΗΤΕΡΑ

Τώρα κ' ἐσύ, Ἐλενίτσα μου, ἐγίνηκες μητέρα.
 Σ' τὴν ἀγκαλιά σου τὴν ἀγνὴν κοιμᾶτ' ἐν' ἀγγελῶδι.
 Εὐλογημένη τρεῖς φοραίς, εὐλογημέν' ἡ μέρα,
 Π' ἀγροίκησες, κι' ἀγροίκησα τὸ πρῶτό του τραγοῦδι!
 Σὲ καμαρώνω! Κύτταξε τὸν ἥλιο, ποῦ ξυπνάει,
 Μὲ πόση ἀγάπη τοῦ φιλεῖ τὰ δλόγρουσα μαλλιά του!
 Νά, τὴν αὐγούλα, τὴ γλυκειά, ὅπου τὸ χαιρετάει,
 Καὶ σκέπει μὲ χαμόγελα τὴ ζωντανὴ κουριά του!
 Ἐέρω μὴ μάννα, Ἐλένη μου, μὴ μάννα, ποῦ σοῦ 'μοιάζει.
 Ἐγεί τὸν κρίνο μέτωπο, καὶ στόμα τὸ κοράλι.
 Τὴ βλέπω, ποῦ σὲ χαιρετάει, τὴ βλέπω, ποῦ κυττάζει
 Μὲ μητρικὸ χαμόγελο τὴ μητρικὴ σου ἀγκάλη.
 Ἦταν ἡ μαύρη ἕναν καιρὸ Κυρὰ προσκυνησιμένη—
 Εἰς τῆς στερηγαῖς βασιλίσσα, 'ς τὸ κύμα τρικυμιά.
 Ἦταν κ' ἐκεῖνη μὴν φορὰ μανοῦλα ζηλεμένη,
 Καὶ τώρα... ἄχ! τώρα τὴ θωρῶ καὶ μοῦ σπαρνᾷ ἡ καρδιά!
 Τὴν ἐνθυμοῦμαι, κόρη μου, εἰς τὸ 'ψηλὸ θρονί της,
 Κρατῶντας ὑπερήφανα ἀσπίδα καὶ κοντάρι.
 Εἶδα νὰ πέφτῃ ὁ κεραυνός, γροικῶντας τὴ φωνὴ της,
 Κι' ὁ δρόμος της νὰ γίνετα ἱερὸ προσκυνητάρι...
 Τὴν ἐνθυμοῦμαι... ἡ δύστυχη! πῶς ὑποφέρει τώρα!
 Πόσους καύμους αἰσθάνεται, πόσα φαρμάκια πίνει!
 Τὴνε θωρῶ νὰ σέρνετα ἀπὸ μὴν 'ς ἄλλῃ χώρα,
 Καὶ μὲ τὴν ἴδια ἀσπίδα της νὰ κράζῃ ἐλεημοσύνη!...
 Ἐλένη, Ἐλένη! ἄν ἔξαφνα ἀκούσης μὴν ἡμέρα
 Τὴ μάννα ἐκεῖνη νὰ ζητᾷ, νὰ κράζῃ τὸ παιδί σου,
 Ὅμπρός 'ς ἐκεῖ τὸ κάλεσμα δὲν εἶσαι πιά μητέρα...
 Εὐλόγησε τὸ δρόμο του, καὶ δός του τὴν εὐχὴ σου!
 Μὴν κλάψῃς!... Ἐθύμου, κόρη μου, πῶς λέγῃς Ἐλληνίδα,
 Ὅπως χρωστᾷς τὸ τέκνο σου εἰς τὴ φτωγὴ Πατρίδα!